

Kunnskapsdepartementet, e-post: Postmottak@kd.dep.no
Administrasjons- og utviklingsavdelingen (AU)
Fung. Ekspedisjonssjef Jørgen Bjelle Smit og rådgiver Françoise Bratland
e-post: jbs@kd.dep.no og fra@kd.dep.no
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Oslo, 19. januar 2007

Høring – forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2008-2009

Styret i Forum for fagskoler, organisert i Abelia NHO, har gjennomgått høringsforslaget av 19.10.07 med referanse 200704689-/FRA og har følgende kommentarer til forslaget:

I følge Lov om fagskoleutdanning så kreves det fullført videregående skole eller godkjent realkompetanse for å kunne bli tatt opp til en fagskoleutdanning, på lik linje med annen høyere utdanning som høyskoler og universitetet. Fagskolens status ble ytterligere klargjort av Stortinget ifm. revisjon av fagskoleloven da de bekreftet at fagskoleutdanningen er en tertiærutdanning.

På tross av dette så sidestilles fagskoleutdanning med annen opplæring på videregående skoles nivå i gjeldende forskrifter. Forum for fagskoler foreslår derfor en endring slik at forskriftene blir i tråd med gjeldende lov.

Forum for fagskoler er meget godt fornøyd med at departementet bekrefter avklaring i fra sist vår som fortsatt vil gjøre det mulig for fagskolestudenter å bygge videre på fagskoleutdanningen ved en utenlands høyskole eller universitet, og være berettiget til støtte i fra Lånekassen.

Forum for fagskoler er godt fornøyd med at overgangsordningen i § 4.2 bekreftes. Men vil samtidig uttrykke bekymring for at NOKUT per dags dato fortsatt har 140 søknader som behandles før høsten, og at dette er i overkant av hva de har klart å behandle tidligere.

Forum for fagskoler tar opp problemstillingen rundt misbruk av lånekassestøtte og foreslår et felles tiltak for å komme dette til livs og hindre misbruk av offentlige midler.

Fulltidsutdanning og undervisningsopplegg - § 7-1 og § 7-2

Som kjent så kreves det fullført videregående skole eller godkjent realkompetanse for å kunne bli tatt opp til en fagskoleutdanning, på lik linje med annen høyere utdanning som høyskoler og universitetet. Fagskolens status ble ytterligere bekreftet av Stortinget i våres da de ifm. revisjon av fagskoleloven uttalte at:

”Komiteen vil bemerke at fagskoleutdanning på samme måte som utdanning ved universiteter, høyskoler og vitenskaplige høyskoler er en tertiærutdanning og er et reelt alternativ til disse.”

På tross av dette så tolker Lånekassen gjeldende forskrifter slik at fagskoleutdanning sidestilles med annen opplæring på videregående skoles nivå.

Da både fagskoleutdanning på like linje med høyskoler og universiteter bygger på videregående opplæring så foreslår Forum for fagskoler følgende endringer i andre setning til § 7-1 og andre setning i § 7-2:

- Opplæring som bygger på videregående skole - universiteter, høyskoler og fagskoler - som følger offentlig godkjente læreplaner godkjent av NOKUT, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Til orientering så har NOKUT hele tiden ansett fagskoleutdanningen som å være på et tertiært nivå. I sommer så har også NAV kommet etter og har ut i fra samme erkjennelse og endret forskriftene slik at studentene har rett til støtte for kjøp av skolebøker basert på satsene for høyere utdanning, i stedet for utdanning på videregående nivå – slik det var tidligere.

Vi håper nå at også Lånekassen vil benytte anledningen til å endre forskriftene i tråd med den klare føringen i fra Stortinget.

Bekreftelse på overgangsordning for fagskoleutdanning - § 4.2

Forum for fagskoler er godt fornøyd med at overgangsordningen bekreftes mht. utdanninger som er påbegynt i løpet av skoleåret 2007-2008 fortsatt vil være berettiget til støtte slik at studentene kan fullføre, uavhengig om utdanningen oppnår NOKUT-godkjenning eller ikke. Dette bidrar til å gi en nødvendig trygghet og forutsigbarhet for både studentene og de aktuelle skolene.

Til orientering så har Forum for fagskoler en god dialog med NOKUT, og har i samarbeid med NOKUT iverksatt en del konkrete tiltak som har bidratt til å få ned saksbehandlingstiden. Dette begynner nå å gi resultater, og mange godkjenninger kom på plass i løpet av sist vår. Det er viktig å presisere at NOKUT må fortsette bestrebelsene med å få ned saksbehandlingstiden som har vært oppe i 18-22 måneder, da det bare er et halvt år igjen av den utvidede fristen. Ut i fra tilbakemelding i fra medlemmene ligger saksbehandlingstiden nå på ca. 12 måneder. Men det foreligger fortsatt over to år gamle søknader som ennå ikke er ferdig behandlet, som må anses som svært lite tilfredsstillende. Og det er fortsatt en vei å gå for å få saksbehandlingstiden ned i 6 måneder som NOKUT gikk ut med opprinnelig.

Vi ser at NOKUT fortsatt har 140 søknader under behandling, som er klart i overkant av hva de har klart å behandle tidligere innenfor samme tidsperiode. Forum for fagskoler anmoder derfor Kunnskapsdepartementet om å følge med – og vurdere om det skulle være behov for en ytterligere utsettelse av fristen for å sikre at alle får en rimelig anledning til å få sin søknad behandlet innen høsten 2008.

Fulltidsutdanning og undervisningsopplegg - § 7-1

Forum for fagskoler er meget fornøyd med at departementet bekrefter avklaring i fra sist vår som fortsatt vil gjøre det mulig for fagskolestudenter å bygge videre på fagskoleutdanningen ved en utenlands høgskole eller universitet, og være berettiget til støtte i fra Lånekassen.

Forslag til tiltak for å hindre misbruk av offentlig støtte

De aller fleste av våre studenter er seriøse, følger studiene sine og betaler studieavgiften etter avtale. Men vår skoler har allikevel en mindre gruppe studenter som dessverre har fått betegnelsen "Lånekassehaier".

Hvert semester så melder det seg studenter opp til et studium, tegner en studiekontrakt og deretter søker Lånekassen om stipend og lån. De møter opp på skolen og følger undervisningen fram til godkjenningsbrevet i fra Lånekassen kommer, og deretter ser vi dem enten svært sjelden eller aldri igjen. De betaler ikke studieavgiften, og vi ville ikke bli overrasket om de ikke betalte tilbake lånet til Lånekassen heller.

Vi har god grunn til å tro at de i praksis kun er ute etter noen raske penger, og misbruker Lånekasssystemet for å få tak i dem. Dette skaper et betydelig merarbeid for våre skoler med purringer, varsel og inkasso, inkasso, ekstra rapportering til Lånekassen, møte i forliksråd osv. Tilsvarende så vil vi anta at Lånekassen påføres tilsvarende merarbeid med ekstra rapportering, purringer, inkasso osv. Alt i alt så er dette et alvorlig misbruk av offentlig midler og ressurser. Det skaper også vesentlig merarbeid for skolene, ressurser som vi heller gjerne skulle ha frigjort til fordel for de seriøse studentene. Det kan også få økonomiske konsekvenser for skolene, da disse studentene fortrenge plasser for seriøse studenter. Dette betyr igjen at skolene får færre ressurser til å yte en best mulig innsats for de seriøse studentene.

Når det gjelder omfanget så gjelder dette anslagsvis rundt 5% av studentene. Skolene som er organisert i Forum for fagskoler har rundt 5000 studenter, og de aller fleste av disse finansierer studiene med Lånekassen. Alt i alt så representerer dette fort misbruk av offentlig midler i størrelsesorden 10-20 millioner.

I tillegg så setter de aktuelle ”studentene” seg i en meget vanskelig situasjon hvor de blir sittende igjen med dobbelt gjeld – både til skolen og Lånekassen – og får store problemer den dagen de for eksempel skal ut å finansiere sin egen bolig.

Vi mener derfor at både skolene og Lånekassen har felles interesse av å samarbeide om praktiske løsninger for å fjerne dette misbruket. Vårt forslag er at studentene kan gi Lånekassen fullmakt til å betale deler av støtten direkte til skolens bankkonto. I tillegg til å oppgi sin egen bankkonto, så kan studentene få anledning til å oppgi skolens bankkonto. Deretter kan de føre hvilke beløp som skal utbetales til hvilke konti.

Skolen kan så bake dette inn i en nedbetalingsavtale med studenten som omfatter hele studieavgiften. På den måten kan skolene bidra til å knytte studentene opp mot det nye systemet.

Dette vil gjøre det langt mindre attraktivt for useriøse studenter å søke Lånekassen, og vil samtidig gjøre det enklere for seriøse studenter å få betaling av studieavgiften på plass. I tillegg så sparer både skolene og Lånekassen mye unødvendig ekstraarbeid, og kan i stedet bruke sine ressurser til studentenes beste. Og viktigst av alt, vi hindre misbruk av offentlige midler.

Vennlig hilsen
Forum for fagskoler - Abelia

Paul Chaffey
Adm. direktør
(Sign.)

Knut Erik Beyer-Arnesen
Styreleder Forum for fagskoler
(Sign.)